

БЮЛЕТИН № 4, ПРОЕКТ ПЕРМАНЕНТ, септември 2011

ПРОЕКТЪТ ПЕРМАНЕНТ

Проектът ПЕРМАНЕНТ е насочен към повишаване на знанията за измерването и удостоверяването на енергийните спестявания от изпълнението на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Проектът се финансира от ЕК по програмата „Интелигентна енергия за Европа“, започна през декември 2009 г. и ще завърши през декември 2011 г.

ГЛАВНА ЦЕЛ

Главната цел на проекта ПЕРМАНЕНТ е да се запознаят крайните потребители на енергия, енергийните мениджъри и представителите на финансовите институции с методите за измерване и удостоверяване на резултатите от изпълнението на проекти за енергийна ефективност. Постигнатите и удостоверени трайни резултати, ще могат да се използват за възвръщане на инвестициите в енергийно-ефективните мерки.

ПРОТОКОЛИТЕ МПИПР и МПФЕЕ

В рамките на проекта бе извършено обучение на основата на Международния протокол за измерване и удостоверяване на резултатите (МПИПР) и Международния протокол за финансиране на енергийната ефективност (МПФЕЕ), създадени от международната Организация за оценка на ефективността (EVO), като средство за разработване и популяризиране на стандартизирани методи за оценка на риска и ползите при изпълнението на проекти за енергийни спестявания и ВЕИ.

В последните шест години протоколът МПИПР е преведен на повече от 10 езика на държави от всички континенти. Те са на разположение на желаещите да се запознаят с тях и да ги ползват в ежедневната си работа на уеб сайта на EVO на адрес <http://www.evo-world.org>. Месечно от сайта на EVO се свалят около 500 протокола.

Използване на МПИПР в целия свят

ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРОЕКТА

Представяйки материалите, разработени в рамките на проекта ПЕРМАНЕНТ, партньорите запознаха широк кръг от технически експерти, крайни потребители на енергия в сгради и промишлени обекти и представители на финансови институции със съдържанието на двата международни протокола и начините за тяхното практическо приложение.

През 2011 г. в рамките на програмата на проекта в периода февруари – ноември 2011 г., по предварително утвърден график, пред аудитория от висококвалифицирани технически и финансови специалисти проведе обучение по Международния протокол за измерване и проверка на резултатите (МПИПР) и Международния протокол за финансиране на енергийната ефективност (МПФЕЕ) в страните-партньори по проекта България, Полша, Румъния, Хърватия и Чешката Република. Партньорите от всички страни подготвиха програми за провеждане на полудневно, едnodневно и двудневно обучение в своите страни, предназначени за три основни целеви групи – крайни потребители на енергия, експерти по енергийна ефективност (енергийни мениджъри) и представители на финансови институции и банки.

ОБУЧЕНИЕТО В БЪЛГАРИЯ

Експертите-лектори по МПИПР & МПФЕЕ бяха обучение от технически и финансови експерти на EVO в Прага през септември 2010 г. и бяха одобрени/сертифицирани, като официални лектори по двата протокола.

Обучение по протокола МПИПР

В България, в рамките на проекта, в периода май – юли 2011 г. по МПИПР бяха обучени общо 132 души, от които 47 специалиста в два еднодневни курса и 85 специалиста в четири полудневни курса.

Първите два еднодневни курса по МПИПР – за крайни потребители на енергия и за енергийни мениджъри бяха проведени в София на 26 и 27 май 2011 г. Тези курсове бяха наблюдавани от Джон Коуън, Председател на Съвета на директорите на EVO. Следващите, полудневни курсове се проведоха в Бургас на 9 и 10 юни 2011 г. и в Габрово – на 4 и 5 юли.

Лектор в курсовете за обучение на крайни потребители на енергия бе инж. Христо Енчев, Технически и маркетингов координатор във Фонда енергийна ефективност и възобновяеми източници, а в курса за енергийни мениджъри – д-р инж. Димитър Баев, Управител на Енергийноэффективни системи ООД.

Интересът към провежданите курсове беше значителен. В обучението бяха поканени и взеха участие представители на фирми за енергийни обследвания, общини, промишлени предприятия, които консумират значителни количества енергия в производствения си процес, техническия персонал на местни фирми за енергийни услуги, консултантски фирми, проектанти, независими енергийни оценители, университети.

На всички участници в обучението бяха предоставени копия на презентациите и примерните планове за И&У, подготвени от лекторите специално за курсовете. Бяха раздадени и екземпляри от преведения и отпечатан МПИПР.

От дискусиите и оценката на обучението, изразена в предоставените на участниците въпросници, могат да се направят няколко важни извода:

- ползата от обучението е безспорна, въпреки че полудневно обучение по такива важни теми е достатъчно, само като въведение в проблематиката;
- за да могат специалистите да използват придобитите знания е необходимо по-дълго обучение, с повече конкретни примери от практиката и по-голям брой задачи за решаване по време на обучението;
- болшинството от участниците изразиха намерение да задълбочат своите знания по използването на протокола – самостоятелно или чрез участие в курсове за обучение, ако такива им бъдат предложени.

Обучение по протокола МПФЕЕ

В рамките на проекта, по протокола МПФЕЕ, бяха обучени общо 53 представители на банки и финансови институции, консултантски фирми и енергийни агенции. В обучението като лектор участва Томас Дресен, член на Съвета на директорите на EVO, а лектор от българска страна бе Марко Марков, ръководител на направление „Корпоративно банкиране и банкиране на дребно“ в Токуда банк АД.

Обучението бе организирано в два курса в София – полудневно на 17 май 2011 г. и еднодневно – на 1 юли 2011 г. На всички участници в обучението бяха предоставени копия на презентациите и екземпляри от преведения и отпечатан на български език МПФЕЕ.

Независимо от голямата заетост на представителите на банките, те проявиха сериозен интерес към тематиката на курса, тъй като услугите, свързани с финансирането на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници стават все по-привлекателни за банковите институции и те чувстват нужда от обучение на своите експерти за оценка риска и ползите при изпълнението на такива проекти.

Протоколът МПФЕЕ може да се окаже полезния инструмент, който заедно с МПИПР да подпомогне банките и финансовите институции при взимане на решение за отпускане на кредити за изпълнение на проектите.

В резултат на дискусиите по време на курсовете могат да се направят следните изводи:

- основната причина българските банки да не използват протокола МПФЕЕ, че те не разполагат с подготвени експерти, които могат да оценяват техническите рискове от изпълнението на проекти за енергийна ефективност. банките са готови да обучат свой собствен персонал или да съфинансират проект с институция или организация, която може да оценява рисковете при изпълнението на такива проекти, като

българския Фонд за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници;

- проектите за енергийна ефективност обикновено са с малък инвестиционен обем, което изисква от банките да ангажират значителен експертен ресурс за оценка на кредитоспособността на клиента. „Пакетирането“ на няколко малки проекта е едно възможно решение на този проблем.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ ПО ПРОЕКТА

Заключителната конференция на проекта ПЕРМАНЕНТ ще се проведе на 27 октомври 2011 г. във Варшава, Полша. Целта на срещата е да се обсъдят резултатите от изпълнението на проекта и да се разпространят резултатите сред европейските политици и професионалисти в областта на енергийната ефективност, крайните потребители на енергията и финансистите. Едновременно с това се очаква конференцията да допринесе за увеличаване на инвестициите в проекти за енергоспестяване и да насърчи създаването на ЕСКО фирми в новите страни-членове на ЕС. По този начин на конференцията ще бъдат представени не само резултатите от проекта, но и примери на добри практики във финансирането на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.

ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ И КОНТАКТИ

Повече информация за проекта и неговото изпълнение можете да намерите на сайта му на адрес: www.permanent-project.eu

Допълнителна информация за изпълнението на проекта в България можете да получите и от ръководителя на проекта инж. Петър Камбуров на адрес:

ЕнЕфект-Консулт ЕООД
1164 София
бул. „Хр. Смирненски“ № 1, ет. 3
тел.: 963 1714
E-mail: petarboka@gmail.com